

IN-DEPTH BUSINESS HALACHA CURRICULUM

קובץ מראוי מקומות

עומקה דיני

אגניבת דעת
חלק א'

A PROJECT OF
BAIS HAVAAD
HALACHA CENTER

IN-DEPTH BUSINESS HALACHA CURRICULUM

קובץ מראוי מקומות

עומקא דדיןא

Compiled by the Bais HaVaad Halacha Center.

Project Editor: Rav Baruch Fried, Dayan at Bais HaVaad

For additional copies of this *Kuntras*, to sign up for *Yorucha*, or to obtain the *Yorucha* supplements (see back of booklet):

BAIS HAVAAD HALACHA CENTER

105 RIVER AVENUE, SUITE #301
LAKEWOOD, NJ 08701
1.888.485.VAAD(8223) | 732.232.1412
WWW.BAISHAVAAD.ORG/YORUCHA
YORUCHA@BAISHAVAAD.ORG

BAIS HAVAAD DIVISIONS

Business
Halacha
Services

Bais Din
& Dispute
Resolution

Zichron
Gershon Kollel
for Dayanu

Medical
Halacha
Center

Kehilla &
Bais Din Primacy
Initiative

Halachic Awareness
& Education

תוכן העניינים

azel utuot uco'm chuk a'

6	• סוגיא דazel uco'm .....
9	• חילוק ביןazel למטעה.....
13	• אדר הפקעת הלואה.....
15	• דין נזק לעכו"ם.....
16	• תשובה למי שנכשל באzel uco'm .....

azel utuot uco'm chuk b'

20	• אםazel uco'm אסור מדוריותא.....
22	•azel uco'm אם נקרא "שלו".....
23	• הפקעת פקדון של uco'm .....
28	• חיוב השבה באzel uco'm .....
29	•azel וganivat uco'm - הבנת העני.

ganivat deut chuk a'

38	• יסוד איסור ganivat deut.....
45	• במקום שמטעה את עצמו .....
48	• במקום שהיא עושה כן בכל עני .....
49	• העתקה במבחן Cheating on exams .....

ganivat deut chuk b'

54	• המותר והאסור ביפוי מקח.....
61	• ganivat deut בסחרורה.....
64	• איסור משקלות.....
67	• עוות משקלות בפחות מושה פרוטה .....

In memory of
HARAV YOSEF GROSSMAN ZT" L
לע"נ הרוב יוסף גROSSMAN ב"ר משה גROSSMAN צייל

LOWINGER FAMILY
ל' מאיר משה בן בן ציון הלייזל. מנכ"א בת משה שמואל
ע"ה. לר' דוד ברוך בענדט ז"ל. נאלדא בת משה דוד
ע"ה. לר' יינה בן יצחק ז"ל. מרימ' בת חיים ע"ה

**ARYEH WEISS
& FAMILY**

THE KUTOFF FAMILY
לע"נ ישראאל לבן מרדכי ז"ל, ברכיה לה
בת אריה ליבע"ה

**MR. HOWARD
ZUCKERMAN Z" L**
ל' צבי יעקב בן פנחס יהודה ז"ל
By his wife Mrs. Rosalyn Zuckerman

**BARRY LEBOVITS
& FAMILY**

גניבת דעת ורמאיות במו"מ

חלק א' - כללי גניבת דעת

תוכן העניינים

- יסוד איסור גניבת דעת 38
- במקום שמטעה את עצמו 45
- במקום שהיא עושה כן בכל עניין 48
- העתקה ב מבחן ..... 49 Cheating on exams

ואוכליה כמוות שהייה. זהה תימה הארץ אינו חושש שם טריפה והא, זהה במקומות שאין מכירין מותר למכור טריפה לנכרי סחט, ואפילו משום גניבת דעת ליקא שחכל יודעים שאנו מוכרכן להם טריפותינו, וכ"ש דאכתי לא נחתנן השטה למידע דאיכא בהא משום גניבת דעת. וכי תימא דסמיך אותו ישראל מקומו של גיד זה.

שהייא כשרה, לפי שרוואה אותה חתוכה במוקום גיד הנשה בחיתוך ישראל, הא כתיבנא לעיל שאף לדעת רשי ז"ל שאין זה סימן להתרי במקומות שאין מכירין כיון שלא הפקוניה אנו ברשותו של גיד. אך פירושו שבתספנות דהכי פירושו שמא יתגינה לו בפני ישראל בפירוש בתורת כשרה או שהיה יודע בה אותו ישראלי הרואה שהיא כשרה, והשתא סמיך שהיא חתוכה מוחtotת כرارוי ואכילה להו. ומה שגורו כאן שלא בפני ישראל אטו בפני ישראל, מה שלא עשו כן במסכת ע"ז (ס"ה ע"כ) בעניין ההיא ביתא דחיטוי דנפל בהה חרמרא דיין נסך, וכן מה שחשו בכל השמותות שלא יזרקן הרואה שהיא בזמנן גיד הנשה, טעםם דמייתא לפי שהו מזוללים בזמנן גיד הנשה, כדאמרין לעיל (צ"ג ע"כ) מעיקרא סברי כרבי יהודה, כן"ל:

ואיל בעית אימת משום דגינ' ליה לדעתיה. פ"י ואיבעית אימת עלולם במקומות שאין מכירין, וטעמא דחתוכה לא לישדר לאו משום דעתלי למיזון מיניה כלל, אלא איסורו משום דגינ' דעתו דנכרי. ופירש"י ז"ל כי הגו סבר שישראלי זהה שלוחו לו אזהבו מאר, כיון שלוחו ליה דורון מה שכבר טרחה בר ישראל לנקשו לאכילהו. ויפה כין ז"ל, דהא ודאי אי לא האי טעםם יותר היה ורזה הנכרי שישלחנה שלמה שיתנה בגיד ושםנו:

בדאמר שמואל אסור לנוב דעת הבירות ואפילו דערתו של נכרי. ואית מה הוצרך להביאו שמואל בזוו, דהא תניא לה בהדריא במתניתא דלקמן אין מוכרין נבלות וטריפות לנכרי מפני שטעהו, ולא סגיא דלא הרוי ידעין לה להחיה מתניתא, דהא דקסבר שהוא נשיה, דאלמלא שהוא אינה כשרה לא היה ישראלי מחטטה. ובמה שכטבנו לא קשיא, דבאה ודי במקומות שאין מכירין שモثر לימכר לגוי נבלות וטריפות מיחשי ישראלי כי אחר שהתחילה ישראל לחתוכה נהוד לו שהוא טריפה ומקרה לגוי זה, משום דכינן שהיא חתוכה על ידי ישראל הרוי הוא ורואה שלא חתוכה נוי דחתוכה מידע ידיע, וכיין שהוא מחותן כדרין [שישראל חתוכהathy למכיל מיניה דקסבר שהוא נשיה, דאלמלא שהוא אינה כשרה לא היה שטעהו]. ואית מה כטבנו לא קשיא, דבאה ודי במקומות שאין מכירין שמוثر לימכר לגוי נבלות וטריפות מיחשי ישראלי כי אחר שהתחילה ישראל לחתוכה נהוד לו שהוא טריפה ומקרה לגוי וכו', דהא לא איתחוך לנו התירא ברשות גוי זה, והכל מודים לפי שיטה זו ודוקא בשור מנוקר לא חיישין להחטפי והרי כחומר, אבל שחיטה עצמה לא הו סימן לא בעוף ולא בכחמה, [ולא] כדרין שהוא הרוב בעל העיטור ז"ל, דברין שחיטה דישראל לדנורי לא ידיע. ותדע דבפרק אלו מציאות (כ"מ כ"ד ע"כ) לא התירו משום שחיטה אלא במקומות טבחו ישראל, דברו הנמצא ביד נכרי מותר:

ואיבעית אימת במקומות שאין מכירין. פ"י וה"ה במקומות שאין מכירין והכריזו, דתירויחו חד דין את להו דמותר למכור טריפה לגוי ואסור ליקח בשור מהם, ודקאמרת דחתוכה נמי לישדר דהא לא מיזון מיניה. גוזרת שמא יתגינה לו בפני ישראל. נואה מפרש"י ז"ל שהוא מפרש גזירה שמא יתגינה לנכרי סתם בפני ישראל. ואותו ישראל סבור שניטל גידה לנמי

גידי ומזון ליה לישראל (וסמכין) [ושמיין] עליה שלא לנקרה יותר, להא לילא למייחש דחתוכה דגוי מידע ידעי. וטעמא דחתוכה דגוי מידע ידעו, פרש"י ז"ל משום דגוי אינו יודע להחטכה ולפועעה כדרך שהגיד מונה, כמו בישראל שיודע ומכיר מקומו של גיד זה.

ומתב עוד ז"ל ועל דא סמיך רבינו רב שולח לחכיבורו ירך על יד גוי ולא עשה בה חותם, שאמ' היא חתוכה כדרך ישראל חתוכה אחר חרטיט הגיד היא מותרת, ע"כ. פירוש לדבורי דהא יליא למייחש שמא החליפה גוי בירך אחרות שלא היתה משובחת כשל ישראל וחתוכה במקומות גיד הנשה וחיטטה דהא חתוכה דגוי מידע שאינו יודע לנקשו ריבנו ז"ל רבותינו החרופים ז"ל לפי סברוא ז' וזה הדה מתיר ריבנו ז"ל בשור מנוקר מחלבו יפה שהנחיה ישראל ביד גוי או שלחו לחכיבורו בלא חותם, דניקור הלב דגוי מידע ידעו. ומיהו דוקא בכדי הא שהנחיה ירך או בשור שלו ירך מנוקר ביד גוי מהאי טעמא דאמרין, אבל בשור שלו ירך הנמצא מנוקר ביד גוי (ד'לא, דחיישין שמא נקרה ישראל לעצמו ואח'כ' מצא שהיה טריפה ומכוו לגוי זה, משום דכומניינו בשור הנמצא ביד גוי אסרו, דהא איכא רוב טבחו גויים או מוחצה על מוחצה, ולא התרי ריבנו ז"ל אלא דלא ניחוש לאחלהפי, ונימא כאן נמצא כאן היה. ומעתה מה שהתרי רבינו ז"ל בשולח ירך מנוקר לחכיבורו בלא חותם, אין זה אלא כשהודיעו בכתיבתו הניכר לו שהוא שולח לו ירך מנוקר בלא חותם. ומעתה נסתלקה קושיא גדולה שהיה מקשימים על שימושהינו לפי שיטה זו, אמאי אוקמא השטה במקומות שאין מכירין, נוקמא אפיקו במקומות שאין מכירין, והיינו טעמא דחתוכה לא לישדר, משום דכינן שהיא חתוכה על ידי ישראל הרוי הוא ורואה שלא חתוכה נוי דחתוכה מידע ידיע, וכיין שהוא מחותן כדרין [שישראל חתוכהathy למכיל מיניה דקסבר שהוא נשיה, דאלמלא שהוא אינה כשרה לא היה שטעהו]. ובמה שכטבנו לא קשיא, דבאה ודי במקומות שאין מכירין שמוثر לימכר לגוי נבלות וטריפות מיחשי ישראלי כי אחר שהתחילה ישראל לחתוכה נהוד לו שהוא טריפה ומקרה לגוי וכו', דהא לא איתחוך לנו התירא ברשות גוי זה, והכל מודים לפי שיטה זו ודוקא בשור מנוקר לא חיישין להחטפי והרי כחומר, אבל שחיטה עצמה לא הו סימן לא בעוף ולא בכחמה, [ולא] כדרין שהוא הרוב בעל העיטור ז"ל, דברין שחיטה דישראל לדנורי לא ידיע. ותדע דבפרק אלו מציאות (כ"מ כ"ד ע"כ) לא התירו משום שחיטה אלא במקומות טבחו ישראל, דברו הנמצא ביד נכרי מותר:

ואיבעית אימת במקומות שאין מכירין. פ"י וה"ה במקומות שאין מכירין והכריזו, דתירויחו חד דין את להו דמותר למכור טריפה לגוי ואסור ליקח בשור מהם, ודקאמרת דחתוכה נמי לישדר דהא לא מיזון מיניה. גוזרת שמא יתגינה לו בפני ישראל. נואה מפרש"י ז"ל שהוא מפרש גזירה שמא יתגינה לנכרי סתם בפני ישראל. ואותו ישראל סבור שניטל גידה לנמי

חידושי הריטב"א <אור החכמה> - ח (שבועות, ע"ז, חולין, נדה) יומ טוב בן אברהם אשבי (ריטב"א) עמוד מס 285 הודפס ע"י תכנת

הלבות אונאה ונגנית דעת

עמד על פחות מחציו אסור לקיומו מפני שאפשר לרמות בו להוציאו בחציו שהוא שקל או דינר או חצי דינר בין שהם מטבעות היוצאות²².

ומטבע שאין לו חן אותו אלא במשקל מותר לקיימן בכל עניין שכל הלוקחו ישקלנו²³: **יא** וכל דין אונאה אין אלא בישראל²⁴ אבל נכרי²⁵ הטועה בשווי המקה או בשווי המטבעה אין צורך להודיעו טעתו שנאמר²⁶ אל תנו איש את אחיו ולא נכרי. אבל אסור להטעותו²⁷ בין בשווי מקה²⁸ בין בחשבון כמו שיתבאר בהלכות גולה²⁹. וכן כל מרמה שבולם אסורה במקח וממבר אליו לנכרי כגון אם יש מום במקחו צריך להודיעו לlokח אף על פי שהוא נכרי שהרי זה מטעתו וגונב דעתו אם אינו מודיעו והרי זה כנוב ממן ממון³⁰ ואסור מן התורה כמו שיתבאר בהלכות גולה²⁹:

יב ואפיו לגנוב דעתו בדבר שלא גיע לו הפסד לנכרי אסור מדברי סופרים³¹ וכן למבר לוبشر נבילה בחוקת שחוטה³². ואף לגנוב דעת חברו בדברים מה³³ אף על במלחה אחת של שפט חלות או נגנית דעת³⁴ או במעשה שמראה שעשויה בשביבן ואינו עושה³⁵ אסור מפני שמהווים לו טובה בחנים³⁶:

יג בצד לא יפתח חביתין העומדת להפתחה מיד מפני שכבר מכורה לחנוניים³⁷ (א) וזה סביר שפתחה בשביבו להשkontןין חזק ונפדר על ידו הפסד גדול שהרי חביתה וו שפתחה תשאר חסירה ויתקלקל יינה ויבא להחזיק לו טובה בחנים³⁸ (אלא אם כן הוא חביב עליוקין³⁹ שהירה פותח בשביבו⁴⁰) אלא צורך להודיעו שלא פחתה בשביבו⁴¹ כי מן הסתם אין לו להעלות על דעתו שכבר מכורה לחנוני. אבל בדבר שיש לו להעלות בראותו שהוא עשוי בשביבו ומטעה עצמו וסביר שעשויה בשביבו⁴² וכן שפען בחביוו בדרך וסביר זה שיצא לקרותו לבבוחו אין צורך להודיעו⁴³ וכן כל כווצה בו:

יד לא יפצר חבריוו שיסעד עמו והוא יודע שאינו סודך⁴⁴ (ואילו היה סוד לא היה מפצר בו⁴⁵). אבל בלי הפצר מותר לומר לו פעם ושתיים בו ואוכל עמי אף על פי שאין דעתו שיאבל עמו כי זה כבורו שמכבדו לאובל עמי⁴⁶. ולא הרבה לו בתקורתו יודע בו שאינו מקבל⁴⁷ (ואילו היה מקבל לא היה מרבה לו⁴⁸). אבל אם הוא חביב עליוקבו⁴⁹ בעניין שהיה מרבה לו אם היה מקבל וכן אם היה מפצר בו לסוד ולהרכות סודר אף על פי שהוא שעכשו לא יסודר ולא יוכל מותר להפצר בו לסוד ולהרכות לו בתקורתה שאין זו נגנית דעת בין שהוא חביב עליו באמת והוא מבקש באמת להנחותו ואין מונע מכך אלא מצד חבריו שאמנו רוצה נמצאו שם יחויק לו טובה אינה בחנים).

Shulchan Aruch HaRav gives the following distinction: Geneivas Daas that causes a monetary loss to the victim would be an *issur d'oraysa*. On the other hand, Geneivas Daas where the victim will not incur any loss would only be mid'rabanan.

ש"ע הרב הל" אונאה סי"א סי"ב
חדש הג"ד שנוגנת דעת בשיש הפסד ממון הוא دائורייתא, וכשאין הפסד ממון הוא מוד"ס.

הלכות אונאה ונניתת דעת

עמד על פחות מחציו אסור לקיימוז מפני שאפשר לרמות בו להוציאו בחציו שהוא שקל או דינר או חצי דינר כיוון שהם מטבעות הוצאותים^๔.

ומטבע שאין לתקן אותו אלא במשקל מותר לקיימן בכל עניין שככל הולקו יישקלנו צב;
יא ובל דין אונאה אין אלא בישראל^๕ אבל נכרי^๖ הטועה בשוויו המקח או בשוויו המטבעה אין צורך להודיעו טעתו שנאמר^๗ אל תנו איש את אחיו אהו ולא נכרי.
אבל אסור להטעותו^๘ בין בשוויו מקח^๙ בין בחשבון כמו שיתבאר בהלכות גולה^{๑๐}. וכן
כל מרמה שבעלם אסורה במקח וממבר אליו לנכרי כגון אם יש מום במקח צורך
להודיעו לתקן אף על פי שהוא נכרי^{๑๑} שהרי זה מטעתו ונוגב דעתו אם אינו מודיעו והרי
זה בוגב ממנה^{๑๒} ואסור מן התורה כמו שיתבאר בהלכות גולה^{๑๓}:

יב ואילו לנוגב דעתו בדבר שלא גיע לו הפסד להנכרי אסור מדברי סופרים^{๑๔} כגון
למכור לו בשר נגילה בחוקת שחיטה^{๑๕}. ואף לנוגב דעת הבריות בדברים זה אפילו
במלה אחת של שפט חלות או נניתת דעת^{๑๖} או במעשה שמרה שעשוה בשביבן והוא
עשה^{๑๗} אסור מפני שמהווים לו טוביה בחנם^{๑๘}:

יג בצד לא יפתח חביתין העומדת להפתחה מיד מפני שכבר מכורה לחנוני^{๑๙} (א) וזה
סביר שפתחה בשביבו להשקתו אין חזק ונפדר על ידו הפסד גדול שהרי חביתה זו שפתחה
תשאר חסירה ויתקלקל יינה ויבא להזיק לו טובה בחנם^{๒๐} (אלא אם כן הוא חביב עליו^{๒๑}
שהיה פותח בשביבו^{๒๒}) אלא צורך להודיעו שלאفتحה בשביבו כי מן הסתם אין לו
להעלות על דעתו שכבר מכורה לחנוני. אבל בדבר שיש לו להעלות בראתו שאינו עושה
בשביבו ומטעה עצמו וסביר שעשוה בשביבו^{๒๓} כגון שפגע בחבירו בדרך וסביר זה שיצא
לקראתו לבבוחו אין צורך להודיעו^{๒๔} וכן כל כיווץ בו:

יד לא יפצר בחבירו שיסעוד עמו והוא יודע שהוא סודר לא היה
מפצר בזאת). אבל بلا הפצר מותר לומר לו פעמי ושתיים בו ואילו עמי אף על
פי שאין דעתו שיוכל עמו כי זהו בבבוחו שמכבחו לאכול עמו^{๒๕}. ולא הרבה לו בתקורת
וירדע בו שהוא מקבל (ואילו היה מקבל לא היה מרבה לו^{๒๖}). אבל אם הוא חביב
על יוקפה בעניין שהוא מרבה לו אם היה מקבל וכן אם היה מפצר בו לסודר אם היה
סודר אף על פי שיודע שעכשיו לא יסודר ולא יוכל מותר להפצר בו לסודר ולהרבות
לו בתקורת שאין זו נניתת דעת כיוון שהוא חביב עליו באמת והוא מבקש באמת להנחותו
ואין מונע מכך אלא מצד חבירו שהוא רוצה למצאו שם יחויק לו טובה אינה בחנם).

Shulchan Aruch Harav does bring this exception l'halacha, and allows Geneivas Daas if you would have acted in such a way regardless.

ש"ע הרב הל" אונאה סי"ג
פסק להלכה בהב"י: לכל שאינו עונה כן בכל עניין אליו נקרא נניתת דעת, ודלא כל"מ הנ"ל

**באישור גניבת תשובה לשאלות מבחני הסיום
שפועה המדינה**

**באישור למוסדות תורה ליקוי מהממשלה
יותר מכפי התנאים שקבעה**

ר' יוחנן הלוי

הגנה בדבר עניין זה חד אסר המשלה שלנו ארץ
הברית שבאמריקה, שהשם יתבך ברוחם
ומורחות על שאירת הפליטה מיהדי כל מדינות יוון
ושאריות ממלוי תורה ותלמידיהם הביבאנן לאו נסודה
מקומות תורה ישנים שמיראום ומוחשים, וכי
שלמות של חד זו שכל מפרטת הוא להסביר לכל
חובבי הארץ המזיאה כמה עניינים של פרוגראם
לעור ללמידים שבכל בית חסיד שיכללו
לפכו ולהתגדל בפלדה, גם מוסדות החורה יש להם
זרוח בגדלה ללמידים, וזה כל ראש היישוב
והמנחים והתלמידים מקרים בכל פוכות המדינה
ומברכים לשלים ומהינה וכל העומדים בראשה בכל
תרבות

אבל חזאי אנחנו מוחאים מהשם יתברך שצונן
בתורתו וקוזחת להזהר מליך יותר מכפי שתני
וממצעלה קבעו ליתן אי שיכולים להשג יוצר מאייה
splidim שיראו להסביר להם שלא כהנאים הקבועים
וכיש לאסור לשקר במספר התלמידים וכדמתה, בלבד
שהוא אסור גול והיائق בחוץ גם איסורים ונזלים
של אכירות סקירות וכוכבים וניבת דעת, וגם חיל השם
ובדין תורה ולמדיה ואין בו שום חרואה היותר
בשלם ונכח שהקביה שונא גול בעולה נן הקביה
שונא בתפיכת תורה ולמדיה עשי גול, והוא בא בחוץ
במ烛ות רחף את גודלי תורה ותלמידים וגנוזים
ביוור מסען גול וכדמתה.

ואין שחי לא נשחד ראיו הרשות והמונחים
שהם יראי צמים לעבור על איסורי גול ואמרי שקר
וכוב וניבת דעת ולא על דינא דמלוכה בשום ווראות
חויר בטלם, כי יוזעים מהoor האסורים ומגעשי
שיטים הנזילים בה ובבא, וזה בגבג כל מחלת יטוד
הישיבות הלמד סס להולמים סס להזורה יואר כי באמת
ולחזר באיסורי מטען ביזור, מים מזגנו לנגן לעורר
בזה כדי להונגו ביזור נס על ובתנדיבים שכביין
נדבותיהם להזורה סלא יגרמו גול חפסד מטען
להמונינה סלא כינוי אהורה ודיני הנטשה סלא יצליחו
אר שלא מדעה באנדים הנזילים אלה, וכל גנוזים
ביוור תבא עלייתם ריבח טוב וצלווה במסודות התורה
להרבנות תלמידים יראו שפטים אויר והוא ברכו גוללה
גם להפיניגת כשר דע וטפרוס לכל אשר חלפני
הישיבות הם המבתרים ברוך השם מהאורחים
נכזיזים ונכשיזים הטוביים.

משה פינשטיין

אגרות משה - ז (אה"ע, ח"מ) פינשטיין, משה בן דוד עםוד מס 242 הודפס ע"י תכנת אוצר החכמה

Rav Moshe z"l rules that one who cheats on an exam is certainly transgressing Geneivas Da'as, and oftentimes it's actual Geneivah.

אגרות משה ח"מ ח"ב סימן ל' פסק לשקר ב מבחני תעודה הוא לא רק גניבת דעת, אלא הרבה פעמים הוא גניבה ממש.

IN-DEPTH BUSINESS HALACHA CURRICULUM

MISSION

To facilitate and provide a framework
for the frum businessman to gain the
in-depth halachic knowledge he needs for
contemporary business dealings.

Through increased knowledge and guidance,
Yorucha will elevate the frum public's
adherence to halacha as it pertains to
choshen mishpat and standard business
practices.

What

This ambitious project will harness the collective expertise of a team comprised of advanced talmidei chachamim, experienced, seasoned Dayanim, that are well versed in corporate practice and common business norms.

Collaborating with a talented group of editors and writers, they have created a syllabus and curriculum of study, with accompanying shiurim and personal guidance, enabling participants to have the tools to proclaim with confidence, "Yes. Nossasi venosati be'eminah!"

How

The core curriculum is segmented in modules, and can be learned as an individual self paced; or, participants can join chaburos coordinated by the Bais HaVaad for those that desire group study. Page by page, step by step, the learning will be facilitated with a daily audio "Blatt shiur" guiding the participant through the sources as well as a weekly video shiur presented on each topic by Dayanim that will share fundamental and practical applications of the sugya covered.

Daily practical Q&A applications of the subject matter will be offered alongside through the Business Halacha Daily series.

Why

As participants amass a broad and deep knowledge on an academic level directly from the source – coupled with real life scenarios presented by experienced Dayanim – they will acquire the clarity to determine not only what is a **שאלה**, but, more important - why.

Only through **עמלות בתורה** – understanding the fundamentals of the subject – can one truly appreciate and internalize what defines right and wrong.

Fulfillment and satisfaction in the realm of the divine is like no other. A *mesayem masechta* revels in the transcendent feeling of his accomplishment. Truly sublime and the envy of his peers.

Contemporary businessmen have their own, unique, 'siyum hashas' at the completion of Yorucha curriculum. It is the moral imperative of a frum yid, and now accessible to all.

The *hadran alach* of Yorucha is the ultimate badge of honor and medal of distinction for the businessman of our times.

Similar to a sofer who, with his intensive knowledge of hilchos safrus, is confident and secure in the propriety of his profession; so, too, businessmen will gain the peace of mind knowing with conviction that they ply their trade *be'eminah uveyosher*.

Core Curriculum

(subject to change)

PART I Business Halacha Fundamentals

Elul 5780

- Dina D'malchusa Dina- 2*
- Common Business Practice & Minhag Mevatel Halacha - 2

Tishrei 5781 (Expanded Yom Tov Edition)

- Business and Employment on Chol Hamoed

PART II Setting Up A Kosher Business

Winter 5781

- Introduction to Choshen Mishpat and Business Halacha -1
- Gezel - 3
- Gezel Akum -1
- Ta'os and Mate' Akum -1
- Geneivas Da'as - 1
- Acceptable Marketing - 1
- Headhunting - Recruitment and Ma'arufia - 1
- Halachos of Employment -3

- Hiring Jewish - 1
- Halachic Deals and Documents - 3
  - › Understanding Asmachta
  - › Agreements and Kinyan Devarim
  - › The Halachic "Agreement Validation" Clause
- Non-Competes and Non-Circumvent Agreements - 1
- Partnership Structuring - 2
- Corporations, Trusts and Legal Entities - 1
- Hasogas Gevul and Competition - 2

Nissan 5781 (Expanded Yom Tov Edition)

- Corporate Chametz - The Issues and the Solutions
- Isurei Hana'ah

PART III Maintaining A Kosher Business

Summer 5781 - Commitments and Kinyanim

- Kinyanim Expounded - 2
- Mi Shepara, Mechusar Amana etc. - 2
- Situmta - The Kinyanim of the Marketplace - 1
- Ona'ah - 2
- Mekach Ta'os- 4

Summer Break 5781 (Special Edition)

- Tzedaka and Maaser
  - › As a Business and Individual

Elul 5781 - Maintaining a Kosher Work Environment

- Yichud in the Workplace - 2
- Interaction With the Opposite Gender - 2

Tishrei 5782 (Expanded Yom Tov Edition)

- Websites and E-Commerce on Shabbos an Yom Tov

Winter 5782 (Leap Year) - 1st Semester

- Loans and Guarantees - 2
- Ribbis 101/The Basics - 4
- Insurance Issues - 1
- Brokerage - 2
- Lashon Hara in Business - 2
- Legal Holidays and Chukos HaGoyim - 1

Winter 5782 - 2nd Semester - When Things Don't Go As Expected:

- Bais Din - 3
- Din and Lifnim Mishuras Hadin - 2
- Arka'os - 2
- Quitting, Firing, and Severance - 2
- Partnership Dissolution - 2
- Collections - 2
- Bankruptcy - 1

Nissan 5782 (Expanded Yom Tov Edition)

- Maintaining a Facility on Pesach

Summer 5782 - Final Testing and Review

PART IV Industry-Specific & In-Depth Supplemental Tracks

Choshen Mishpat Supplemental Track

- More In-Depth and Intricate Learning of Previous Topics
- Nizkei Shcheanim
- Mazik, Garmi, and Halachic Torts
- Hashavas Aveida
- Mitzva of Lending
- Yerusha and Trusts
- Trustees and Executors
- Shomrim and Fiduciaries
- Shluchim and Agents
- Harsha'a and Power of Attorney
- The Shibuda D'Reb Nosson Law
- Hefker, Pruzbul, and Other Choshen Mishpat Topics

Real Estate Track:

- General Real Estate
- Bar Metzra
- Acquisitions and Ani Hamehapech
- Lo Sachmod
- Brokerage
- Landlord/Tenant
- Zoning Laws
- Rent Control and Evictions
- Fix and Flip
- Administrations and Boards

HealthCare Track:

- Shabbos and Yom Tov
- The Kosher Kitchen
- Employment Training
- Facility and Housekeeping
- Compliance and Fiduciary
- Partnership and Employment
- Medical Issues

Finance and Ribbis Track:

- Introduction: Understanding Ribbis
- Ribbis of Non Jews and Mumar
- Foreign Currencies & Commodities: Se'ah Bese'ah Applications
- Corporate Lending & Borrowing
- Credit Unions - Ownership in Ribbis Entities
- Credit Unions: Paying Ribbis by Court Order
- Pesika: Deposits & Price Guarantees
- Tarsha- Paying for Credit & Early Bird Specials
- Arvus & Ribbis: Cosigning on a Non Jew's Loan
- Arvus & Ribbis: Cosigning on a Ribbis Loan
- Differentiating Between Expenses & Interest: Defining the Two Ribbis in Partnerships
- Ribbis in Contracts - Capital Calls and Late Fees
- Deal Syndication & the Real Estate Process From Negotiation to Closing
- Ribbis as a Knas: Fines & Penalties
- Purchasing Tax Liens and Mortgage Bundles
- Using a Purchased Item When the Sale was Reversed
- Selling Conditional on Reversing the Sale
- Ribbis Responsibilities of Lawyers, Brokers, and Witnesses
- Review of Ribbis Fundamentals
- Hard Money Loans & Heter Iska - Kulo Pikadon; Chatzi Milve
- Heter Iska- The Approach of Reb Moshe Feinstein
- Heter Iska Klali and Loans Specified to be Al Pi Heter Iska
- Ribbis Mukdemes - Ribbis MeUcheres
- Ribbis Devarim
- Defining Ribbis: Gifts, Favours and Charitable Donations

JOIN THE YORUCHA INITIATIVE!

888.485.VAAD(8223) #303

yorucha@baishavaad.org

baishavaad.org/yorucha

3 WAYS TO JOIN:

AS AN INDIVIDUAL

Join the national Yorucha chabura together!

Tap into the physical or digital resources via hard copies, web, email and/or whatsapp.

Connect with Bais HaVaad Dayanim and Poskim for any questions you may have, as well as arranging study sessions with a Dayan, setting up a chavrusa, and more.

AS A COMMUNITY

Set up or join a community or shul chabura

Reach out to organize a choshen mishpat chabura in your own shul.

AS A BUSINESS

Set up a Board Room Bais Medrash in your business

Mincha Learning In just 5 minutes a day, before or after Mincha, you can learn short, practical and insightful Business Halachos.

Weekly Lunch & Learn Join a deeper dive into the background of the halachos by understanding the sugya behind the halachos as well.